

Svar Rek. 17/2022 om at styrke det nordiske i læreruddannelsen

Rekommandationen har følgende ordlyd

Nordisk Råd rekommanderer, at Nordisk Ministerråd

- at styrke det nordiske i læreruddannelsen

Svar fra Nordisk Ministerråd

Kendskab til hinandens kultur og sprog samt det at kunne kommunikere med hinanden på Nordens sprog og i særdeleshed på de skandinaviske sprog er væsentlig for følelsen af en fællesnordisk identitet og for naturligt at søge samarbejde, studie- eller arbejds-muligheder i et andet nordisk land. Det nordiske sprogsamarbejde udgør således en vigtig del af vores nordiske samarbejde og visionen om at blive verdens mest integrerede region.

I Nordisk Ministerråds rapport 'Har Norden et sprogfællesskab?' fra 2021 konstateres det, at Nordens unge har sværere end tidligere ved at forstå de skandinaviske sprog og i højere grad end tidligere anvender engelsk, når de kommunikerer med hinanden. Samtidigt konstaterer flere undersøgelser også, at de nordiske grundskolelærere i dansk, norsk og svensk ofte ikke føler sig godt nok rustede til at undervise i nabosprogene. Det er en udfordring, da børn og unges møde med det nordiske i grundskolen spiller en stor rolle i forhold til at udvikle en interesse for nordisk kultur og få redskaber til at kommunikere på skandinavisk.

Det nordiske sprogsamarbejde og arbejdet med at sikre det nordiske sprogfællesskab er fortsat et prioriteret område for Nordisk Ministerråd. Et element i dette er at sikre, at de nordiske lærere besidder kompetencerne til at undervise i de skandinaviske nabosprog. Samtidigt er der dog mangel på viden om, i hvor høj grad og hvordan lærerne generelt lever op til formuleringen i Helsingforsaftalens artikel 8, hvor der står, at i alle de nordiske lande skal undervisningen og uddannelse i skolerne i passende omfang omfatte undervisning i de øvrige nordiske landes sprog, kultur og almindelige samfundsforhold. Derfor besluttede Nordisk Ministerråd i 2022 at igangsætte en undersøgelse af undervisningen af de nordiske sprog i Nordens grundskoler. Undersøgelsen, som gennemføres under ledelse af Islands Universitet, skal se på, om de sidste års mange didaktiske og innovative tiltag i nabosprogsundervisningen og undervisningen af de nordiske sprog som fremmedsprog i Norden har haft indflydelse på undervisningen af disse to fagområder i udskolingen i grundskolen. På baggrund af undersøgelsen vil Nordisk Ministerråd eventuelt kunne tilpasse indsatserne under det nordiske sprogsamarbejde, så børn og unge kan få et så godt kendskab til nordisk kultur og sprog som muligt.

Efter planen forventes budgettet til Nordisk Ministerråd for Uddannelse og Forskning reduceret med cirka 35 mio. DKK i årene 2021-2024. For at sikre en optimal udnyttelse af midlerne er det blevet besluttet så vidt muligt at friholde sektorens konkurrenceudsatte midler, herunder Nordplus-delprogrammet Nordplus Nordens Sprog, som udgør en væsentlig del af midlerne til nordisk sprogsamarbejde, og i stedet for reducere i budgettet til den del af sprogsamarbejdet, som blandt andet finansierer Program for sprogkurser.

For samtidigt at sikre et så stærkt og målrettet sprogsamarbejde som muligt, blev det besluttet at se på, hvordan midlerne til Program for sprogkurser kan anvendes på den bedst mulige måde og med størst mulig effekt for flest muligt. Her har fokus været på at sikre fortsat kursusvirksomhed for lærerstuderende på alle niveauer samt færdiguddannede lærere, på hvorvidt indsætterne kan bidrage til at skabe netværk og kontakter mellem personer på tværs af de nordiske lande og bidrage til en fællesnordisk identitet, og på at aktiviteterne i størst mulige omfang vil kunne sprede sig som ringe i vandet. Sprogforståelsen mellem nabosprogene dansk, norsk og svensk ses som helt central. På den baggrund blev det besluttet fortsat at yde støtte til Sprogpiloterne til afholdelse af årlige sprogkurser for både grundskole- og gymnasielærere samt til Nordkurs til afholdelse af ECTS-givende sommerkurser i nordiske sprog på universitetsniveau rundt om i Norden under forudsætning af, at også grundskolelærerstuderende i de lande, hvor læreruddannelserne ikke finder sted på universiteterne, inkluderes i kursusvirksomheden.

I 2021 blev det som et forsøg besluttet at støtte Nordisk Netværk for Nabosprogdidaktik i form af midler til Ambassadørmodellen i læreruddannelserne, hvor lærerstuderende efter et kortere ophold på en anden nordisk læreruddannelse agerer sprogambassadører for deres medstuderende. Som ambassadør er man således med til at sikre, at kendskab til nabosprog og nabosprogsundervisning kan sprede sig som ringe i vandet. Nordisk Ministerråd ser et stort potentiale i modellen, og det er derfor besluttet at inkludere indsatsen i Program for sprogkurser fra 2023 med en årlig bevilling til udvikling og kvalitetssikring af ambassadørmodellen i læreruddannelserne og dermed styrke flere nordiske lærerstuderendes kendskab til nordisk kultur og færdigheder i nabosprogsundervisning.

Nordisk Ministerråd anser hermed, at rekommandationen er opfyldt.